

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	Koppelvlakstandaarden van de Overheidsservicebus (OSB)		
Bijlagen:	Rapport van de expertgroep OSB		
Aan:	College Standaardisatie		
Van:	Forum Standaardisatie		
Datum:	4 februari 2009	Versie	0.9
Betreft:	Concept advies inzake de OSB		

Doel

Het College Standaardisatie wordt gevraagd om in te stemmen met een aanscherping van het in november 2007 door het College genomen besluit om voor de Overheidsservicebus zowel ebMS als WUS standaarden van toepassing te verklaren (comply-or-explain regime). Door de voorgestelde aanscherping van de standaard kan een impasse doorbroken worden. U wordt geadviseerd in te stemmen met:

1. het aanwijzen van OSB-ebMS standaard voor meldingen tussen informatiesystemen, en
2. het aanwijzen van OSB-WUS standaard voor de (geautomatiseerde) bevraging van informatiesystemen;
3. het opnieuw aan u voorleggen van een advies over deze standaarden wanneer voor meldingen met WUS een profiel met voldoende betrouwbaarheid beschikbaar is.

Toelichting

De Overheidsservicebus (OSB) is een generieke basisvoorziening van GBO.Overheid met een postbodefunctie bij de uitwisseling van digitale berichten tussen overheidsorganisaties, bijvoorbeeld basisregistraties. Om dit berichtenverkeer goed te laten verlopen zijn afspraken nodig over de manier waarop de berichten worden verstuurd en ontvangen. In het College is in november 2007 de afspraak gemaakt om voor OSB twee soorten standaarden van toepassing te laten zijn: ebMS en WUS. Die afspraak geldt voor de gehele publieke sector (het werkingsgebied van beide standaarden).

Bij het Collegebesluit over de OSB van november 2007 was niet aangegeven welke standaard voor welk type berichtenverkeer gebruikt moest worden: het toepassingsgebied van de OSB standaard was niet gedefinieerd. Het open laten van dat toepassingsgebied blijkt tot verschillende implementaties te kunnen leiden met minder interoperabele en betrouwbare gegevensuitwisseling als gevolg.

Een breed samengestelde expertgroep is daarom gevraagd om te adviseren over het toepassingsgebied van de OSB-standaarden. Die expertgroep komt echter met een verdeeld advies over het toepassingsgebied: een deel van de expertgroep wil over dat gebied strikte afspraken maken, een ander deel wil dat juist vrijer laten. Door de verdeeldheid in de expertgroep schorten overheden nu hun implementatie van de aansluiting op de OSB op. Een

FORUM STANDAARDISATIE

openbare consultatie die in de procedure is voorzien zal naar verwachting de onduidelijkheid alleen maar vergroten. Die consultatie zal naar verwachting geen uitsluitel bieden en daardoor de verwarring alleen maar groter maken. Bovendien leidt het tot extra doorlooptijd en ongewenste vertraging voor OSB-gebruik. Daarom stelt het Forum voor nu een keuze te maken over het toepassingsgebied van de OSB-standaarden en af te zien van een openbare consultatie.

De keuze en het advies

De expertgroep is verdeeld over de keuze tussen:

- 1) de vrijheid laten aan overheidspartijen om zelf te kiezen welke van de twee OSB-standaarden ze willen gebruiken voor meldingen en bevestigingen;
- 2) dwingend voor te schrijven om voor meldingen ebMS te gebruiken en voor bevestigingen WUS.

Het Forum adviseert het College in te stemmen met optie 2, het dwingend voorschrijven van de standaard ebMS voor meldingen en voor bevestigingen WUS. Er zijn hiervoor vier hoofdredenen:

1) Keuze is noodzakelijk voor interoperabiliteit

De OSB-standaarden ebMS en WUS zijn niet voldoende interoperabel. Als er gegevens verstuurd worden met de ene standaard kan de ontvanger die de andere standaard gebruikt de gegevens niet zomaar begrijpen en is een extra conversieslag nodig waar extra kosten en moeite mee gemoeid zijn voor ketenpartners.

2) ebMS biedt meer betrouwbaarheid en WUS biedt meer efficiency

Zoals in eerdere werkgroepen (inclusief expertgroep) geconstateerd, en in de NORA opgenomen, biedt de huidige beschikbare standaard OSB-ebMS voor meldingen een hogere mate van betrouwbaarheid dan OSB-WUS. Dat komt doordat in ebMS standaardvoorzieningen beschikbaar zijn voor het verzekeren van betrouwbaarheid van meldingen die in de WUS-familie (nog) niet beschikbaar zijn. Betrouwbaarheid van die meldingen is belangrijk voor de gegevenskwaliteit en dus voor het borgen van het vertrouwen van burgers en bedrijven in die basisregistraties. Voor geautomatiseerde bevestigingen biedt het WUS profiel meer voordelen dan ebMS, omdat zo makkelijker specifieke webservices gerealiseerd kunnen worden die een grotere efficiency met zich mee brengen.

3) OSB is met de dwingende keuze geïmplementeerd bij overheidspartijen

Zolang de onder 2 genoemde standaardvoorzieningen voor betrouwbare meldingen niet voor WUS beschikbaar zijn adviseert het ICTU programma Overheids Diensten Platform (ODP), verantwoordelijk voor zowel de ontwikkeling van de OSB als de ontsluiting van de basisregistraties, voor de uitwisseling van meldingen de ebMS standaard te gebruiken en voor bevestigingen de WUS standaard. De OSB is en wordt thans bij vele overheidspartijen met deze keuze geïmplementeerd.

FORUM STANDAARDISATIE

4) *De verdeeldheid in de expertgroep is met name terug te voeren tot een draagvlak probleem*

Organisaties die in het verleden gekozen hebben voor de toepassing van de WUS standaarden (onder meer BKWI) hechten zeer aan die keuze en zien op tegen de extra inspanning die conversie met zich mee zal brengen. In andere delen van de overheid, zoals Justitie, is juist al behoorlijke ervaring met ebMS opgedaan. De kosten van de migratie van WUS naar ebMS verschillen per organisatie. Kleinere organisaties zullen nauwelijks extra kosten hoeven te maken. Voor grotere organisaties, met veel berichtenverkeer, worden de kosten geschat op € 50.000,-¹. Hier staat dan wel een grotere betrouwbaarheid en interoperabiliteit tegenover. Aangezien comply or explain geldt voor nieuwbouw of vervanging van systemen, zal dit een geleidelijk migratiepad zijn per betrokken organisatie.

Zodra vergelijkbare standaardvoorzieningen voor het borgen van de betrouwbaarheid van meldingen op basis van de WUS standaarden beschikbaar zijn, zal een voorstel tot aanpassing van dit besluit aan u worden voorgelegd.

¹ Dit is een van schatting van GBO.Overheid op basis van één case studie.